

Autorzy tomu:

Dr Grzegorz Czerwiński – komparatysta i polonista, adiunkt w Katedrze Rosyjskiej Literatury Współczesnej w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej UwB.

Dr hab. Anna Janicka – badaczka literatury 2 połowy XIX wieku, pozytywizmu warszawskiego, modernizmu, pracownik Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Białymstoku.

Prof. senior Halina Krukowska – pomysłodawczyni NSW „Czarny Romantyzm” i jej pierwsza Redaktor Naczelna, badaczka literatury romantyzmu.

Prof. Jarosław Ławski – badacz wyobraźni w kulturze XVIII-XXI wieku, kierownik Katedry Badań Filologicznych „Wschód – Zachód”.

W Naukowej Serii Wydawniczej „Czarny Romantyzm” ukażą się:

– Zenon Fisz, *Noc Tarasowa (Pisma)*, Białystok 2016.

– Edward Young, *Nocy*, Białystok 2016.

– Józef Sękowski, *Fantastyczne podróże barona Brambeusa*, Białystok 2016.

Z górą sto trzydzieści lat upłynęło od ostatniej (i na dobrą sprawę jedynej...) edycji pism zebranych Wacława Szymanowskiego – jednego z najbardziej wpływowych literatów i dziennikarzy, związanych z Warszawą drugiej połowy XIX wieku. Prezentowana w niniejszej naukowej serii sekwencja czterech utworów dramatycznych wspomnianego autora wydobywa z głębokiej historyczno-literackiej niepamięci twórcę nietuzinkowego i oryginalnego. Miarą oryginalności pozostaje zaś nie tyle formalne mistrzostwo, tematyczny ekscentryzm czy ezoteryczno-kabalistyczna alchemia słowa, ile umiejętność skutecznej „translacji” – zdolność przystosowania języka martwiejącego romantyzmu do potrzeb nowego czasu. Wszak, gdy rozgorączkowaną ideą postępu ludzkość „prują żelazne zyski”, nawet figury „wielkich wtajemniczonych” trzeba odpowiednio (literacko!) zdyskontować i „sprzedać” mieszczańskiej publiczności: uczłowieczyć, sprawnie osadzić w uniwersum codzienności, wystawić na działanie ślepego losu, przypadku, namiętności.

Z Recenzji dr. hab. Mariusza Jochemczyka (UŚ, Katowice)

Prezentowany tom gromadzi wybrane dramaty Wacława Szymanowskiego, cenionego w drugiej połowie XIX w., dziś jednak niestety całkowicie zapomnianego. Bez wątpienia był to twórca nowoczesny, doskonale diagnozujący potrzeby sceny, czerpiący wielokrotnie z dobrodziejstw sztuk popularnych, co doskonale obrazuje choćby misternie konstruowana rekwizytoria czarnego romantyzmu. Zebrane teksty (obok *Michała Sędziwoja – Ostatnie chwile Kopernika*, *Salomon*, *Posąg*) są nie tylko świadectwem estetycznej i ideowej ewolucji, ale i prób ujęcia konwencji czarnego romantyzmu w odmiennym kształcie. Całość stanowi pracę zawierającą znakomity, edytorsko dopracowany zbiór tekstów dziewiętnastowiecznych, do których wprowadzają interesujące poznawczo rozdziały autorstwa Anny Janickiej i Grzegorza Czerwińskiego. Niekwestionowaną zaletą jest i fakt, iż publikacja gromadzi dramaty spełniające rzeczywiste oczekiwania widzów, a nie tylko krytyków (stąd m.in. rezygnacja z tematów politycznych, akcentowanie biedermeyera czy wręcz rozrywki). Prezentowane dramaty nabierają obecnie szczególnego znaczenia naukowego; przywrócenie ich do obiegu czytelniczego zdaje się kuszące nie tylko dla historyków literatury ale i teatru, podpowiada i zapowiada potrzebę kontynuacji tak pomyślaných edycji.

Z Recenzji dr. hab. Magdaleny Piotrowskiej, prof. UAM (Poznań)

ISBN 978-83-7657-167-6

Wacław Szymanowski
MICHAŁ SĘDZIWOJ (DRAMATY)

Wacław Szymanowski MICHAŁ SĘDZIWOJ (DRAMATY)

NAUKOWA SERIA WYDAWNICZA „CZARNY ROMANTYZM”

Żywimy nadzieję, że czytelnik dzisiejszy, żyjący w XXI-wiecznej cywilizacji, wyjąłwiającej świat z dziwności, tajemnicy, a więc i z poezji – chętnie sięgnie po pozycję z serii Czarny Romantyzm. Lektura proponowanych książek dostarczy okazji do snucia refleksji egzystencjalnej i filozoficznej, ukierunkowanej na zgłębienie istoty świata i człowieka oraz być może umożliwi przeżycie całej skali uczuć romantycznych, a przede wszystkim melancholii i grozy. Czarny romantyzm to literatura wyrosła z odczucia demonicznej obcości świata i jego zła. To literatura będąca efektem wyobraźni uwolnionej z racjonalistycznych schematów poznawczych. Wyobraźni więc rozjątrzonej, z pasją atakującej niewytłumaczalną zapamiętałość losu w bezwzględnym miążdzeniu człowieka i uporczywie mierzającej się z niedocieczoną tajemnicą życia. Utwory wyrosłe z ducha romantyzmu, usiłujące dotknąć irracjonalnej strony bytu i duszy ludzkiej, nie straciły do dziś swej głębi i siły poznawczej, a co za tym idzie i walorów estetycznych. Redaktorzy Serii „Czarny Romantyzm” mają nadzieję, że zainteresuje ona ambitniejszego Czytelnika, który ma świadomość, że jego człowieczeństwo ujawnia się przede wszystkim w żywym odczuciu nieustannej potrzeby nadawania sensu egzystencji, w napięciu myśli usiłującej zgłębić mroczną tajemnicę bytu.

Redaktorzy Serii
„Czarny Romantyzm”

